NN 47/2017 (17.5.2017.), Pravilnik o sadržaju zahtjeva za dobivanje suglasnosti za početak ili prestanak rada ili razgradnju nuklearnog postrojenja

DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST

1112

Na temelju članka 18. stavka 2. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (»Narodne novine« broj 141/13 i 39/15), ravnatelj Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost u suradnji s ministrom zaštite okoliša i energetike i ministrom graditeljstva i prostornog uređenja, donosi

PRAVILNIK

O SADRŽAJU ZAHTJEVA ZA DOBIVANJE SUGLASNOSTI ZA POČETAK ILI PRESTANAK RADA ILI RAZGRADNJU NUKLEARNOG POSTROJENJA

1. OPĆE ODREDBE

Svrha

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuje potrebni sadržaj zahtjeva za dobivanje suglasnosti za početak ili prestanak rada nuklearnog postrojenja, kao i potreban sadržaj zahtjeva za suglasnost za početak ili prestanak razgradnje nuklearnog postrojenja. Osim popisa dokumenata koje ti zahtjevi moraju uključivati u svrhu dokazivanja ispunjavanja propisanih uvjeta, Pravilnik također pruža opće uvjete za te faze životnog vijeka nuklearnog postrojenja.

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeća značenja:

ispitivanje znači unaprijed planiranu djelatnost provjere operabilnosti SSK-a, a provodi se nakon postupaka održavanja ili modifikacije SSK-a. Periodično ispitivanje propisano u ograničenjima i uvjetima rada naziva se nadzornim ispitivanjem

obuka znači sustavno stjecanje potrebnih znanja i vještina za dopunu odgovarajuće razine znanja za pojedina radna mjesta

održavanje znači planirani proces obnavljanja SSK-a kako bi se očuvala funkcionalnost SSK-a tijekom radnog vijeka. Održavanje može biti predviđeno ili periodično. Predviđeno održavanje provodi se kontinuirano ili periodično na temelju praćenja stanja SSK-a i analize kojom se predviđa kvar SSK-a na temelju trenda njegova propadanja. Periodično održavanje sastoji se od zamjene komponenti, nadzora i ispitivanja u skladu s unaprijed planiranim programom (unaprijed određenim ciklusima, vremenskim intervalima, radnim vremenima i sl.), a može se temeljiti i na preporukama proizvođača opreme. U slučaju uočenih odstupanja ili kvarova SSK-a, potrebno je poduzeti odgovarajuće korektivne mjere u okviru održavanja

ograničenja i uvjeti rada jesu skup pravila, navedenih u izvješću o sigurnosnoj analizi, kojim se propisuju ograničenja parametara, mogućnosti i performanse opreme i radnji osoblja kako bi se osigurao siguran rad nuklearnog postrojenja

ovlašteni stručnjak nuklearne sigurnosti jest osoba koja je ovlaštena za obavljanje poslova nuklearne sigurnosti sukladno Pravilniku o ovlaštenim izvršiteljima na području nuklearne sigurnosti

plan za izvanredne događaje jest skup procedura koji se provode u slučaju nesreće

pokusni rad jest proces u kojem se sustavi i komponente postrojenja i aktivnosti nakon izgradnje stavljaju u pogon te se provjerava jesu li u skladu s projektom i zadovoljavaju li tražene kriterije.

promjena na nuklearnom postrojenju znači bilo kakvu predloženu izmjenu promjenu u vezi s postrojenjem, metodom kontrole postrojenja ili načinom upravljanja postrojenjem, uključujući i radove održavanja, inspekcije, ispitivanja ili provedbu bilo kakve tehničke, organizacijske ili druge promjene u odnosu na te radove

razgradnja uključuje administrativne i tehničke mjere koje omogućuju uklanjanje regulatorne kontrole iz postrojenja djelomično ili u cijelosti (osim za skladište ili za određena nuklearna postrojenja koja se koriste za odlaganje ostataka iz iskapanja i obrade radioaktivnog materijala, koji su »zatvoreni« a ne »razgrađeni«). Razgradnja obično uključuje demontažu postrojenja ili njegova dijela. Postrojenje također može biti razgrađeno bez demontaže, a postojeće strukture naknadno se može koristiti u druge svrhe nakon dekontaminacije

SSK jest kratica za skup struktura, sustava i komponenata. Strukture podrazumijevaju pasivne elemente kao što su zgrade i štitovi. Sustav podrazumijeva skup komponenti kombiniranih tako da obavljaju aktivnu funkciju. Pojam SSK uključuje instrumentaciju i kontrolni softver. U slučaju skladišta radioaktivnog otpada ili odlagališta radioaktivnog otpada, pojam SSK uključuje pakete radioaktivnog otpada

starenje jest složen proces kroz koji se karakteristike struktura, sustava, sastavnih dijelova ili opreme postupno mijenjaju s vremenom ili uporabom

sustav upravljanja podrazumijeva skup međusobno povezanih ili međudjelujućih elemenata (sustava) za uspostavljanje politike i ciljeva te omogućuje postizanje ciljeva na učinkovit i djelotvoran način. Sastavni dijelovi sustava upravljanja uključuju organizacijsku strukturu, sredstva i organizacijske procese

sustav upravljanja podrazumijeva skup međusobno povezanih ili međudjelujućih elemenata (sustava) za uspostavljanje pravila i ciljeva te omogućava postizanje ciljeva na učinkovit i djelotvoran način. Sustav upravljanja integrira sve elemente organizacije u jedan koherentan sustav kako bi se omogućilo da se postignu svi organizacijski ciljevi. Ti elementi uključuju strukturu, sredstva i procese. Dijelovi sustava upravljanja su osoblje, oprema i organizacijska kultura, kao i dokumentirana pravila i procesi. Organizacijske procese potrebno je suočiti sa sveukupnošću zahtjeva organizacije kao što je utvrđeno u, primjerice, IAEA sigurnosnim standardima i drugim međunarodnim propisima i standardima

validacija znači postupak utvrđivanja jesu li proizvod ili usluga prikladni za obavljanje namijenjene funkcije proizvoda ili usluge na zadovoljavajući način

verifikacija znači postupak utvrđivanja odgovaraju li kvaliteta i učinkovitost proizvoda ili usluge onome što se navodi, predviđa ili zahtijeva

(2) Ostali pojmovi koji se pojavljuju u ovom Pravilniku imaju značenja definirana u Zakonu o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

2. OPĆI ZAHTJEVI ZA POČETAK RADA NUKLEARNOG POSTROJENJA

Programi, postupci i upute

Članak 3.

(1) Upute za rad izrađuje nositelj odobrenja, u suradnji s projektantom i proizvođačem ukoliko je nužno.

(2) Upute za rad koje se odnose na sigurnost moraju biti pripremljene prije početka rada.

(3) Upute za rad moraju jasno opisati metode rada, uključujući sve provjere, ispitivanja, umjeravanja i preglede potrebne kako bi se osigurala usklađenost s ograničenjima i uvjetima rada.

(4) Radni postupci moraju se razviti tako da vrijede sveobuhvatno pri normalnom radu, unaprijed predviđenim događajima i u uvjetima nesreće.

(5) Osim programa, postupaka i uputa iz prethodnih stavaka, i iz stavka 1. članka 1. ovoga Pravilnika, prije nego započne s radom, nositelj odobrenja dužan je izraditi i provoditi najmanje sljedeće programe:

1. programe za održavanje visokog standarda materijalnih uvjeta, urednog održavanja i čistoće u svim radnim prostorima
2. kemijski program za pružanje nužne podrške u kemiji i radiokemiji
3. programe za pokrivanje svih aktivnosti povezanih s upravljanjem jezgrom i rukovanjem gorivom na licu mjesta
4. program za zaštitu od zračenja
5. programe za osiguranje učinkovite izvedbe, planiranja i kontrole radnih aktivnosti tijekom zastoja
6. program zaštite u hitnim situacijama
7. program zaštite od požara
8. program sigurnosti
9. obuku i usavršavanje osoblja

10. program procjene okoliša

11. program za izmjene na postrojenju

12. nadzor okoliša oko lokacije.

3. SADRŽAJ ZAHTJEVA ZA DOBIVANJE SUGLASNOSTI ZA POČETAK RADA NUKLEARNOG POSTROJENJA

Članak 4.

(1) Uz zahtjev za odobrenje za rad nuklearnog postrojenja prilažu se sljedeći dokumenti:

1. izvješće o pokusnom radu u skladu s odredbama predviđenim u nastavku ovoga Pravilnika

2. izvješće o analizi sigurnosti izrađeno u skladu s odredbama Pravilnika kojim se regulira izvješće o analizi sigurnosti za nuklearna postrojenja i dopunjeno u skladu sa svim izmjenama koje su nastale tijekom pokusnog rada

3. program upravljanja radioaktivnim otpadom ili istrošenim gorivom u skladu s odredbama Pravilnika kojim se uređuje zbrinjavanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

4. dokumentacija sustava upravljanja pripremljena u skladu s Pravilnikom kojim se regulira sigurnost i upravljanje kvalitetom nuklearnog postrojenja

5. program razgradnje pripremljen u skladu s Pravilnikom kojim se uređuje odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

6. program za prikupljanje, praćenje, analizu i dokumentiranje radnih iskustava u nuklearnom postrojenju u skladu s Pravilnikom kojim se regulira sadržaj, opseg, način i periodičnost izvješćivanja o izvanrednim događajima te mjerama za ublažavanje posljedica izvanrednog događaja

7. program praćenja operativnih pokazatelja u skladu s pravilima operativne sigurnosti nuklearnih postrojenja

8. program praćenja starenja u skladu s pravilima operativne sigurnosti nuklearnih postrojenja

9. u slučaju nuklearne elektrane, programi kvalifikacija za SSK u skladu s Pravilnikom kojim se uređuju nuklearni sigurnosni kriteriji za izdavanje odobrenja za gradnju nuklearnog postrojenja

10. u slučaju nuklearne elektrane, analiza opasnosti od požara pripremljena u skladu s Pravilnikom kojim se uređuju nuklearni sigurnosni kriteriji za izdavanje odobrenja za gradnju nuklearnog postrojenja

11. programi održavanja, ispitivanja, nadzora i inspekcije SSK-a u skladu s pravilima operativne sigurnosti nuklearnih postrojenja

12. organizacijski postupak upravljanja izmjenama u skladu s pravilima operativne sigurnosti nuklearnih postrojenja

13. opis rezultata praćenja radioaktivnosti prije početka rada u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje praćenje radioaktivnosti

14. mišljenje ovlaštenog stručnjaka nuklearne sigurnosti o relevantnim aspektima sigurnosti postrojenja, sastavljeno na temelju dokumentacije iz točke 1. – 10. ovoga stavka;

15. projekt izvedenog stanja postrojenja, koji odražava stvarno stanje postrojenja i pruža informacije o svim izmjenama ili dopunama tijekom pokusnog rada postrojenja, sastavljen u skladu s odredbama Pravilnika kojim se uređuje sadržaj zahtjeva za suglasnost za početak pokusnog rada nuklearnog postrojenja

16. uporabna dozvola koju izdaje ministarstvo nadležno za graditeljstvo i prostorno uređenje nakon uspješno obavljenog tehničkog pregleda

17. dokumentirani dokaz o financijskim sredstvima i prijedlog načina osiguranja financijskih sredstava, njihova iznosa i vrsta jamstava i načina za provedbu jamstava u skladu s odredbama Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti

18. dokumentarni dokaz kvalitete ugrađene opreme i materijala u skladu s programima, standardima i tehničkim normama osiguranja kvalitete te normama kvalitete proizvoda i usluga

19. popis pisanih postupaka koji pokrivaju korištenje postrojenja, u skladu s pravilima operativne sigurnosti nuklearnih postrojenja

20. plan za postupanje u slučaju izvanrednog događaja u skladu s propisima kojima se uređuje opseg i sadržaj planova i programa za postupanje u slučaju izvanrednog događaja te izvješćivanje javnosti i odgovarajućih tijela državne uprave

21. plan nuklearne sigurnosti napravljen u skladu sa zahtjevima propisanima Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti, Pravilnikom kojim se uređuje nuklearna sigurnost radioaktivnih izvora, nuklearnog materijala i nuklearnih postrojenja, te izmjenama i dopunama koje su stupile na snagu tijekom gradnje postrojenja, kao zaseban i povjerljiv dokument u skladu s propisima kojima se uređuje povjerljivost podataka.

(2) Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. ovoga članka, podnositelj zahtjeva uz zahtjev za odobrenje za rad ne treba priložiti nikakvu dokumentaciju ili podatke koji su već dostavljeni uz zahtjev za dobivanje suglasnosti za početak pokusnog rada i koji se nisu promijenili od njihovog podnošenja.

(3) Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost (u daljnjem tekstu Zavod) dokumentaciju iz točke 1. – 2. i 17. stavka 1. ovoga članka odobrava u okviru postupka za izdavanje suglasnosti za početak rada postrojenja.

4. SADRŽAJ IZVJEŠĆA O POKUSNOM RADU

Članak 5.

Izvješće o pokusnom radu mora sadržavati najmanje sljedeće informacije:

1. Dokaz da je u izradi glavnog projekta kao sastavnog dijela građevinske dozvole sudjelovao i ovlašteni stručnjak nuklearne sigurnosti.

2. Opis i rezultate ispitivanja stadija i faza pokusnog rada, koji pokazuju da je ponašanje izgrađenog postrojenja u skladu s projektnim pretpostavkama i uvjetima iz dozvole.

3. Opis kako se pokusni rad koristio za obuku operatera u svim aspektima rada i održavanja postrojenja, uključujući uporabu, provjeru i validaciju radnih postupaka, postupaka održavanja, postupaka u hitnim slučajevima te upravnih postupaka, kao i ograničenja i uvjeta rada.

5. SADRŽAJ ZAHTJEVA ZA DOBIVANJE DOZVOLE PRESTANKA RADA NUKLEARNOG POSTROJENJA

Članak 6.

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za prestanak rada nuklearnog postrojenja prilažu se sljedeći dokumenti:

1. izvješće o analizi sigurnosti izrađeno u skladu s Pravilnikom kojim se uređuje izvješće o analizi sigurnosti za nuklearna postrojenja

2. program razgradnje pripremljen u skladu s Pravilnikom kojim se uređuje odobrenje za obavljanje poslova koji uključuju zbrinjavanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva te u skladu s dodatnim odredbama navedenima u ovom Pravilniku

3. program upravljanja radioaktivnim otpadom ili istrošenim gorivom u skladu s odredbama

Pravilnika kojim se uređuje zbrinjavanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

4. dokumentacija sustava upravljanja pripremljena u skladu s Pravilnikom kojim se regulira sigurnost i upravljanje kvalitetom nuklearnog postrojenja

5. program za prikupljanje, provjeru, analizu i dokumentiranje radnih iskustava u nuklearnom postrojenju u skladu s Pravilnikom kojim se uređuje sadržaj, opseg, način i periodičnost izvješćivanja o izvanrednom događaju te mjere za ublažavanje posljedica izvanrednog događaja

6. programi održavanja, ispitivanja i inspekcije SSK-a u odnosu na prestanak rada u skladu s pravilima operativne sigurnosti nuklearnih postrojenja

7. analiza opasnosti od požara pripremljena u skladu s Pravilnikom kojim se uređuju nuklearni sigurnosni kriteriji za izdavanje odobrenja za gradnju nuklearnog postrojenja

8. prijedlog opsega i trajanja praćenja postoperativne radioaktivnosti u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje praćenje radioaktivnosti

9. rezultati operativnog praćenja radioaktivnosti

10. mišljenje ovlaštenog stručnjaka nuklearne sigurnosti o relevantnim aspektima sigurnosti postrojenja, sastavljeno na temelju dokumentacije iz točke 1. – 9. ovoga stavka

11. popis pisanih postupaka koji pokrivaju prestanak rada postrojenja, u skladu s propisima kojima se uređuje operativna sigurnost nuklearnih postrojenja

12. plan nuklearne sigurnosti napravljen u skladu sa zahtjevima propisanima Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti, Pravilnikom kojim se uređuje nuklearna sigurnost radioaktivnih izvora, nuklearnog materijala i nuklearnih postrojenja, te izmjenama i dopunama koje su stupile na snagu tijekom gradnje postrojenja, kao zaseban i povjerljiv dokument u skladu s propisima kojima se uređuje povjerljivost podataka.

(2) Ne dovodeći u pitanje odredbe prethodnog stavka, podnositelj zahtjeva uz zahtjev za suglasnost za prestanak rada ne treba priložiti nikakvu dokumentaciju ili podatke važeće za postrojenje koji se nisu promijenili od njihova podnošenja.

(3) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka nositelj odobrenja mora podnijeti najmanje dvije godine prije planiranog prestanka rada.

(4) Zavod odobrava dokumentaciju iz točke 1. – 3. stavka 1. ovoga članka u sklopu postupka za izdavanje dozvole za prestanak rada.

6. OPĆI UVJETI U VEZI S PRESTANKOM RADA NUKLEARNOG POSTROJENJA